

אמרי שפר אוסף 'קע'

מתוך "ליקוטי שמואל"

מלקט: שמואל אייזיקוביץ

eisikovits1@gmail.com

אברכים ובחורי ישיבה, וכן תלמידי חכמים, שאי אפשר להם לקום יום יום בחודש אלול באשמורת הבוקר לאמירת הסליחות, מפני שדרכם לעסוק בתורה בשעות הראשונות של הלילה, ואם ישכימו לקום לסליחות עלולים להתבטל מסדר לימודם ביום, על כל פנים ישתדלו לקום במקצת לילות של חודש אלול, כדי לשתף עצמם עם הצבור באמירת סליחות ותחנונים. או בימי שני וחמישי של חודש אלול, וכן יתאזרו בכל עוז להשתתף עם הצבור באמירת הסליחות בעשרת ימי תשובה שבין ראש השנה ליום הכפורים.

אדם וממונו אינם יכולים להישאר יחדיו לנצח, או שהממון נלקח מהאדם או שהאדם נלקח מהממון.

אדם יכול לעשות את המעשים הנפלאים ביותר, אבל אם הלב שלו איננו, אם הכוונה שלו רחוקה, העיקר חסר.

אחר שבטלה סמיכה מישראל, נהוג שאין תלמיד חכם מורה הלכה, אלא אם קיבל הסכמה לכך מרבותיו, האומרים לו: "יורה יורה ידין ידין" (יורה להלכה, ידין לדיינות). הסכמה זו היא "סמיכת החכמים" של ימינו.

"אל תיראו ואל תחפזו ואל תערצו מפניהם" - מהם ההבדלים בין 'אל תיראו' ו'אל תחפזו' ואל תערצו - 'מבאר ה"אבן עזרא": אל תיראו - בלב. ואל תחפזו - לנוס. ואל תערצו - במעשה

אמר הכתוב 'דברי ריבות בשעריך' היינו כשמצוי דברי ריבות ומחלוקת בשעריך אזי העצה לזה הוא 'וקמת ועלית' היינו לקום באשמורת ולעסוק בתורה וע"ז ימנע הריבות ומחלוקת.

אנחנו לא גדלים כשהדברים הולכים בקלות, אנחנו גדלים כשאנו מתמודדים עם אתגרים.

"אנשים לעיתים נמנעים מלקבל החלטות מתוך פחד לטעות. אך למעשה הכישלון לקבל החלטות הוא אחד הטעויות הגדולות של החיים" (הרב נח ויינברג זצ"ל)

אע"פ שנצטוינו להתרחק מן השקר, מ"מ אמרו חז"ל דמותר ואף מצוה לשנות מפני השלום (כלל ב', סעיף א')

אפילו בגן עדן יש גבולות. יש פרי אסור. לא כל מה שאנו יכולים לעשות מותר לנו.

"אתה מואשם בסעיפים הבאים: עבדת בשחור. הלבנת הון. נְתַתְּ הַלוואות בשוק הָאִפּוּר. אמר השופט לנאשם. מה יש לך לומר להגנתך? הנאשם: "אני עיוור צְבָעִים..."

בימי הנעורים לומדים לדבר, בימי הזקנה לומדים לשתוק. וזו מגרעתו של האדם, לומד הוא לדבר לפני שיודע לשתוק. (הרה"ק רבי נחמן מברסלב זצוק"ל)

"בן אדם! ראוי לך לדעת, כי השונא הגדול שיש לך בעולם, הוא יצרך הנמסך בכוחות נפשך, והמעורב במזג רוחך, והמשתתף עמך בהנהגת חושיך הגופניים והרוחניים, המושל בסודות נפשך וצפון חובך, בעל עצתך בכל תנועותיך הנראות והנסתרות שתהיינה ברצונך. (חובות הלבבות שער ייחוד המעשה ה:)

בני חוץ לארץ טוב שימתינו לאמירת הסליחות לפי הזמן שלהם, אף שבארץ ישראל כבר הגיע חצות. ומכל מקום המקילים לומר סליחות ביחד עם תושבי ארץ ישראל, וכגון כשאומרים סליחות באמצעות הלוויין המצוי כיום, יש להם סמוכין בהלכה, ורשאים לומר סליחות יחד עם בני הארץ.

בספרו 'אמנות האי-אפשר' כתב המחזאי ונשיא צ'כיה וצלב האוול: "אני חושש שנתקשה לחמוק מאסון סביבתי אם לא נבין שאיננו שליטיה של ההווה אלא רק חלק ממנה⁶". על כן חיוני כל כך חזון דתי סביבתי: להעמידנו, במלוא המשמעות הרוחנית והחומרית המעשית, על כך שאיננו הבעלים של משאבי הטבע. לא לנו הם שייכים, אלא לנצח ולא-לוהי הנצח. לכן – בל נשחית. לא בעת מלחמה, על אחת וכמה וכמה לא בעת שלום. "לה' הארץ ומְלוֹאָה" (תהלים כד, א). אנחנו שומרי הארץ ומלוואה, בשליחותו של בוראה, למען הדורות הבאים

בפסוק זה "וה' אמר לכם לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד (יז', טז)" "דרש ה'מטה אפרים" (וכל מאמינים) רמז נפלא לחודש אלול: המילים "וה' אמר לכם לא" הם ראשי תיבות 'אלול'. ומה תפקידנו בחודש אלול? אומר הפסוק 'לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד' ע"י שתערכו חשבון נפש ותשובו על חטאיכם לקראת יום הדין.

האברבנאל אומר שדווקא כשיש חושך וחשוך, הכוכבים מאירים, וכך גם כשאדם עומד בניסיון, וקשה וחשוך לו, שם נמצא האור. אמנם אנו תפילה אל תביאני לידי ניסיון, אבל ח"ו להישר מזה.

הא דאומרים בליל הסדר בברכת המזון (ויש נוהגים להגיד בכל יו"ט) "וצדיקים יושבין ועטרותיהם בראשיהם – דלזה אומרים" בראשיהם, "ולא" על ראשיהם – "שלא די שהשטרימל מונח" על "הראש, אלא צריך להיות" בתוך "הראש..."

האדם אינו יכול לבטוח על שום דבר בעולם הזה, על האדם להתעורר ולהאמין ש'אין עוד מלבדו', וש'אין לנו על מי לסמוך, אלא על אבינו שבשמים'

"האדם אינו מחליט כמה לחיות, אלא איך לחיות" (שמש ינון)